

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Къабарты-Малкъар Республикада промышленный продукцияны законсуз сатыуну жолун кесуу жаны бла комиссияны юсюнден

УКАЗЫ

Россей Федерацияны Президентини «Промышленный продукцияны законсуз сатыуну жолун кесуу жаны бла къошмакъ назарда этунон юсюнден» 2015 жылды 23-чю январьда чыгарылган 31-чи номерли Указына тиешиликде **бегим этеме:**
1. Къабарты-Малкъар Республикада промышленный продукцияны законсуз сатыуну жолун кесуу жаны бла комиссияны къоргозотолгън къауумун къабыл къоруде.
2. Къабарты-Малкъар Республикада промышленный продукцияны законсуз сатыуну жолун кесуу жаны
Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2015 жыл 14-чю июль, №101-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2015 жылда 14-чю июльда чыгарылган 101-УГ номерли Жазы бла къабыл къорлогенди

Къабарты-Малкъар Республикада промышленный продукцияны законсуз сатыуну жолун кесуу жаны бла комиссияны

КЪАУУМУ

Кокоев Ю.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы (Комиссияны председатели)
Муслимов А.Т. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосууну Председатели (Комиссияны председателини орунбасары)
Ромашкин И.К. - Къабарты-Малкъар Республикада ич ишлени министри (Комиссияны председателини орунбасары)
Ахметов А.Х. - Саулык сакълауну сферасында назор этуу жаны бла федерал службаны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны таматасы
Бисчюков А.Ш. - Минеральны Воуде тамажини Къабарты-Малкъар тамажина посту таматасы
Вороненко И.Н. - Россей Федерацияны Промышленность эмда сатыу-алуу министрствосууну Шимал-Кавказ регионда Управлениисыны башчысы
Канунников В.А. - Россей Федерацияны Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинлик келечисини аппаратыны Къабарты-Малкъар Республикада федерал инспектору (ырызлыгына кере)
Керефов М.А. - Федерал налог службаны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны башчысы

Пагов Ж.А. - Хайырлануучулары эркинликлерин эмда аданын ыраатлыгын коруулауну сферасында назор этунон федерал службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны башчысы
Сокуров О.Х. - Россей Федерацияны Наркотиклере контроль этуу жаны бла федерал службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны башчысы
Сохов А.М. - Чабакчылык жаны бла федерал агентствону Запад-Каспийск территорияны управлениисыны Къабарты-Малкъар Республикада суу биология ресурсларга бла ала турган къудуретне контроль, назор этуу, алавы сакълау жаны бла бөлүмюно таматасы
Тисленко В.М. - Ветеринар эмда фитосанитар назоруну федерал службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны башчысыны «куллугун толтуруу»
Усов О.Д. - Россей Федерацияны Къоркъуусулугуну федерал службасыны Къабарты-Малкъар Республикада Управлениисыны башчысы

ЖЫЙЫЛЫ

Тюрлениуле баямдыла, алай тынчайыргыга уа сылтау жокъду

КъМР-ни Табийгъат Байлыксы эмда экология министрствосуна Муниципал къуралыуны санитар болумларын тинтиу жаны бла ведомстволары комиссияны бу кюнде болгъан жыйылыунда аны бийлик биринчи жарымда ишини эсептери чыгарылгандыла.

Аны ача, табийгъат байлыксы эмда экология министр Газаланы **Мухтар**, комиссия иги кесек иш тамалмаганын айтып, анга ырызлыгын бидиргенди. «Аны хайырчанды, дегенди ол, республиканы кеп районларын да, шахарларын да, эллеринде бир талай замандан бери жыйылып турган кир-жилик кетерилгенди. Республикада, аны ара шахарына кирген жерледе жол жанлары, эсергемелени тегеректери кезге аруу кюнонорча тазаланганды, таплагангандыла.

Битеу да 20 миңг теректик орнатылганды, Лескен районда сау парк къуралганды. Ураванда 1,5 гектарда торлю-торлю терекле, юкюкюле салынгандыла».

Ол алай шартлаы дагыда кеп калтирирге болулгуну чертгенди. Арт кезиде республиканы башчылары да жер-жерлени таплагдыртурга, тазалыкларына улуу магана бергенлерин эсеп салганды. «Къабарты-Малкъар жашиллиги, тазалыгы, айбатлыгы бла да башладан айралма болуурга керекди. Алай этуу бизни борчубуду. Биз анга итинебиз, тазалыкны эки айлыгын да ол мурадта бардыргандысыз. Сау болсуңла, анга бек кеп адам кытышанды. Паркларыбызны ичлери тазында, болсада аны бла тынчайып къалыргы керек тойлоубуз, алыкъа тамаманчылык ишле кылдыла», дегенди министр.

Республиканы шахарларында, районларында, эллеринде санитар болумну юсюнден а жыйылгандыла кырал экология назоруну эмда табийгъат байлыклары агулу жортоуну департаментини башчысы **Цийкъаналаны Мурат** бидиргенди. Ол бек алгъа багыш, къалган-къулганла тейюлук, тебе болуп турган жерле иги да азайгандарын айтырды айтханды. Жаланда эки айлыкны кезиунде беш миңг гектар жер тазаланганды, ол санда жол жанларында ага чыкканы 600 гектары.

Доклады жамауат бла аңгалаты ише да ведомстволар улуу эс буругганын айтханды. Ансыз жарыкъ тойлоуду, нек дегенде бир жерни тазалагандыгына, юч-тёрт кюнден алайда багуш жыйылып къалады деп, къабарты-Малкъарда улуу экранда шахарларда, эллерде болгъан кир-жилик тебелени къоргозоткенди.

Нальчик шахары алып айтханда, алгын этилинген даулары асламысы кетерилгендила.

алай Урван районну жанында кирсенг, жол жанларында хал алыкъа да махтанурына тойюкюдо. Шахар администрация багушуну тегерча погонну хайырлануырга бермегенди, алай объектени реестринде да кийрмегенди, дегенди Цийкъаналаны улу.

Ол белгилегенича, 5-чи микро районда ала орунлага элтен жолну жанында болум да ослалы къалганды. Хасанын Алы-Суу, Кеже эллерде да тизгинлик жаны бла алыкъа кеп иш тамалмагы керекди. Басхан районну салуай алып айтханда, кеп иш этилгенди, болсада Дыгулгыёй элде Холданий-Азау автомобиль жолуну жанлары алыкъа тизгинсиздила, Катхане оранмы «ДЕКО» заводун алындагы кестинде къалган-къулганла жыйылган тебе кетерилгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

БАЙРАМ

Намаз къылгандыла, конкурслагыа къатышхандыла, сауыгала алгандыла

Ораза байрамны бу жолча кенг белгилеп мен кермегенме. Эрттенликде сагъат тогузуну жарымнда Нальчикде баш межитте сыйынып сыйымазча кеп адам келген эди. Аны къатында терек багчада уа стола салынып, адамланы торлю-торлю ашарыкъла бла сыйлагандыла, къурмач юлешгендила. Суусан болгандыла татлы, гара суула да ичиргендила.

Намаз башлануыры алында КъМР-ни Правительствоосууну Председателини биринчи орунбасары **Муава Дадов** республиканы Башчысы **Юрий Кокоев**у алгъышлауну окуганды. КъМР-ни Парламентини Председателини орунбасары **Жангайяны Салим** да жыйылгандыла эмда республиканы

битеу муслиманларына саулык-зенилик тежегенди. Келир бу заманга къуанч бла жетерлерин сюйегин бидиргенди.

Дин ахуланы дагыда КъМР-ни Граждан обществовну институтлары бла байламлыкъла кыруа эмда миллетлени ишлери жаны бла управлениисыны башчысы **Анзор Курашнюн**, аны дин жаны бла орунбасары **Гергюкъланы Джемболат** да алгъышлагандыла. Андан сора КъМР-ни Муслиманларыны дин управлениисыны башчысы **Хазратали Дасежев** Къорандан сурала окуганды. Намаз бошалуырга уа арбазда торлю-торлю ашарыкъла, татлы, гара суула да хазыр эдиле.

Алайда дагыда дин бла байламы адетлени билген адамланы бла сабилени араларында конкурс бардырылганды. Соррулауа топ жууап бергенле уа сауыгала кюллу болгандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жангы производстволар

Май районда «Комбикорм Майский» деген предпритияда мал аш жарашдыруучу жангы цех ишлеп башлаганды, деп бидиргенди муниципалитетни администрацияны пресс-службасындан. Аны къурулушу тогуз айны ичинде толусулай тамам этилгенди. Производстволу битеу да компьютерле бла къуралганы себепли аны жумушларына кыларча аз адам изленеди.

Мал ашларына соруу къайда да уллуду

Цехни ачхан къуанчы ише районну администрацияны башчысы **Александр Кислицын** къатышханды. Кеси атында улуу жетимшиле тежегенди жангы производстволу къурагандыла. Къурулушунда къатышханагы, башха жаны бла себепли этгенде да ырызлыгын бидиргенди.

Рынокда бу предпритияны продукциясы кенг белгиледи. Жаланда бизни республикада угъай, Воронежде, Ростов областыда, Краснодар крайда да ити салында ол. Шендю Гуриляга, Арменинга, Кыргызга да барыра келишимле этиле турдыла. «Старт», «Рост», «Финиш» деген мал ашны юй къанатлы

Бизни корр.

Жазылыу - 2015

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года. Интернет-версия: zaman.kbr.ru

Компанияны башчысы **Елена Колесникова** былай продукцияны чыгарууу бла тёрт жыл алгъадан жорешип тебиргенди. «Ол кезиде бир сменагы тонна жарашдыруучу эдик. Шендю уа – жангы оборудовани хайырлануу башланганы бла – аны тёрт кереге кебейтирге онг болуккъу», - дейди предприниматель Тишьеру.
Волгоград областыда «Мегамик» компания бу сферада ачыладан бирине саналады. Аны бла байламлыкъла жорютоугени себепли «Комбикорм Майский» да жесини продукциясын бийик стандартлагыа келиширча ол халда жарашдырады.

ЖКХ

Россеини Правительствоосу жашау журтла эм коммунальнй мулкге газда ишлеген техника бла автобуса сатып алырача 23 регионга юй миллиард сом бөлгенди. СКФО-га бла ЮФО-га ол сандо 663 миллион сом жиберилгенди. Субсидия «Автомобиль промышленности» эм «Промышленностуну айнытуу» деген къырал программаланы келеринде кырал Президентствону пресс-службасындан.

Алайда да, Къабарты-Малкъарда - 182,5, Волгоград областыга - 181,2, Краснодар крайга - 137, Ставрополь крайга - 124,3, Астрахань областыга - 28,5 эм Север Остиегыга 9,8 миллион сом бөлюнгенди. Хар техниканы багысы төргелип, аны бир кесиги субсидия халда берилди. Сёз ючюну, автобусну алгъыга бюджеттен 130 миңден башлап юк миллионга дерги бөлюноркудо.
ЖКХ-да керек 3,5 тоннагы жетген энчи техникагыга - 100 миң эм улуу машинагыга уа 1,2-3,8 миллион сом төлениркиди, деп бидиреди «Российская газета». 2020 жылга адам саны бир миллиондан атлагъан шахарлада пассажир эм коммуналь мулк транспорт газда ишлерге керек болуккъу.

КЕРЮМДЮЛЕ

Эл мулкню бөлүмлеринде ёсюм эсленеди

Республикада бу жылы биринчи жарымда кеп къалмай он миллиард сом багысына эл мулк продукцияны чыгарылганды. Былтырды ол кезиунде бла тенгеширгенде, ёсюм 7 процент болганды. Бу керюмдюно жарашдырганды, организацианы, энчи иели эмда

крьстьян-фермер мулклени ишлерини эсеплеринде да къаралган эди, деп бидиргенди «Кабардино-Балкаринстат» къырал учрежденианы пресс-службасындан.

Биринчи июльга къойланы бла эчилени саны кеп къалмай 400 миң болганды, тууарланы уа 274 миңден артыкъ. Былтырны бу кезиунде бла тенгеширгенде, биринчи кереде ёсюм алты процентте жууук болганды, тууарланы саны уа юк проценттен атлагъанды. Дагыда бу жарын жылы ичинде 46,8 миң тонна эт (ёсюм 12,8%) чыгарылганды эмда

205,8 миң тонна сют (3,2 процентте аслам) сауулганды. Жыйылганы жумуртахалы өлчөми былтырдан ёс юк процентте аслам болуп, 90,5 миллионга жетгенди.

Бизни корр.

ЗАМАН

Энтта онг барды

Хурметли жамауат! Сиз бир торлю сылтау бла 2015 жылны экинчи жарымна «Заманнга» жазыламай къалган эсегиз, халны тозетирге онг барды.

28-ЧИ ИЮЛЬГА ДЕРИ ЖАЗЫЛУУНУ ЖАРАШДЫРСАГЪЫЗ, ана тилибизде чыкъган газетини 1-чи августдан алып башларыкъсыз.

Бизни индексбиз - 51532

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Докладчы Прохладный сахар округда санитар-экология болум игиге айланганын, Кишешке, Огъары Куркужиде, Баксанёнок элде да багушла кертирилгенерин айтып, аны бла бирге 4-но номерли школу кызында Мазанов аты орамда, кыбырла жанында да тбеле сакьланганын, бир-бир элдеде, ол санда Кубада, Малка череки боюларында болум торленмегенни эсертгенди. Ол Пескен, Зольск, Май, Терк, Чегем, Черек муниципал районда саулай алып айтканда, санитар-экология болум тап халда сакьланганын, жалаңда бир-бир жердеде кемчиликте болгандыгына, Терк, Черк, Уран, Пезигика, Бахсан, Аргудан, Деменок череклени жанлары тазалангандыгына, 9,7 километр жерден 1,2 тонна кир-кипчики чыгарылгандыгына, бир-бир районда экология

кюрешеди. Аны ючюн деп тийишли техниканы хайырланчды. Элбрус, Тегенетки, Байдевка, Нейтрино эмда Терс - Кыол элдеде алай ишини энчи предриниматель Солтанлыны Алим тамамлайды, элдеде уа ол иш администратсияны кючю бла бардырады дегенди Цийхан улуу.

Ол Кенделен эш Лашкута элле башхаладан тизгинли болганын чертип айтканды. Алай болум мындан ары да сакьланганын ышанганын билдиргенди. Алай жарсырча шартла да бардыны. Гирджан черекни жагаларына элдеде кир-кипчилерин, багушларын да тбкелерин кыюмайдыла. Тынрыаууну Ауул микроаюуну бир ненича керге тазаланганына да кырамай, адамла кыалган-кылгандыларын келтирип ары кыудыла. Огъары Бахсан элде Нарзан аты орамда бияггы кир-кипчики көп жыйылганды.

Намаз кыылгандыла, конкурслага кыатышхандыла, саугыала алгандыла

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Намаз кыылгандыла алайдан шахарны культура эм соллу паркына баргандыла. Ол заманга анда, жазуу челекден кыуыганча болганына да кырамай, аттракционна орналган жердеде, жай остраданы сахнасыны кыатында да көп адам жыйылган эди. Алагга деп Муслимманланы дин управленисында урунганла тюрлю-тюрлю конкурсла кыурагандыла. Ала да ислам дин бла байламлы эдиле.

Ол кюн аттракционна, зоопарк да ингриликде сагайт алыгга берн келгенни да байрамны кыураганыла плов, татлы ашыркыла, суула бла сыйлагандыла. Сабилени кыуандырыр ючюн а, кар бирини кыолуна шарла тутурдандыла. Алагга дагында татлы ашыркыла бла хуржунла юлешингендиле. Байрам жарык этгенди. Ол саяг саягата улуу фейерверк бла бошлаганды.

Кёлден алгышла, ыспас сёзле, сейир оюнла

Огъары Малкярда да, бу конгонг атайып, улуу байрам кыураганды. «Эли ийманла **Атабийланы Салахутдин**, жамуау атла келишип, кыуанчы бардырырга деген акылгыч келген сора бу жумуш тирн кылгыз алынганды», - дейди бизни бла ушакыда элли администратсияны башчысыны орунбасары **Црайланы Хасан**. Тауулада ишини айтылганы

ленисы эмда шахарны Культура эм соллу паркы бирге кыурагандыларын эсерттирге союме. Кюн артык доон болмагынына да кырамай, адамла кетерге ашыкмай эдиле. «Биз сабийше энчи эс барганы, алагга деп татлы затла бла хуржунла

кыурап юлешгенбиз- битеу да юч жюзню. Быллай байрамларын эсерттирге аламыз дегенди Муслимманланы дин управленисыны башчысыны орунбасары **Алим Сижжав**.

ХОПАЛАНЫ Марзят.

Тюрлениуле баямдыла, алай тынчайыргыла уа сылтау жокьду

пунктла ахандыла. Пластик шешала, кыагыт жарашдырган оборудование алгандыла. Докладчы Хамиде, Ново-Хамиде, Жангы Малкяр, Красноармейск, Инфарж, Огъары Курп, Тббен Курп эллини администратсияларын башчыларын махтаганды, ала онду этген жердеде санитар-экология болум игиге дегенди.

Элбрус районда да хал тюзеле барганын чертип айтканды ол. Мында кир-кипчики, кыалган-кылганды заттаны да кетериу эмда ташуу бла «Жашил шахар» деген общество

«Кавказ» федерал жолну бир-бир жерлерн тизгинсы болганыларын, сатыу этиуден көп кир багуш жыйылганын да эсге салып, тийишли структурала анга эс бурсала, иги болуук эди дегенди докладчы. Ол ишини арт болкалга салырга жарарык туююлдо, нек дегенде тиртик жыйылг башланганлай ШИ-мал Осетияга барганын жолну жанында сатычуланы саны көп болады деп кыошанды.

Комиссияны ишини юсюнден кесини оюмун айтып, аны члени, КЭМР-ни Басма эмда асломки коммуниацияла жаны бла

комитетини председателини орунбасары **Кыонакылы Хасан** а Черек районда болум барысындан да ахшы болганын чертгенди. Анда администратсияны башчысыны орунбасары Байсыланы Харун тазалыкыга артыкда улуу эс бурганын белгилегенди. Табийгатын хайырланууда надзор этиуню федерал службасыны Кыабарты-Малкярда Управленисыны таматасы **Асанланы Зейтун** а Бахсан шахарда халы сёгюп, аны администратсиясы санитар болумга тийишлисична кыайгырмаганын айтканды.

Жыйылууда сөлешенле дагында болгандыла. Ала акь гебенени, амброзияны, башха зараны хансланы, кыурт-кумурсаланы кыурууну мадарларын да эсге алыгга кереклисин чертгендиле. Республиканы районларыны, элдерин, шахарларыны администратсияларыны башчыларыны аланы болсууларында болганын жердеде санитар-экология болумну сакьлууга салганы кыыйларына орталык багга берирге деген оюмга келгендиле. Мындан ары ол жумушну кыолгыз бютон кыаты алыгга, адамланы араларында аныгалатуу ишини бардырырга кереклисин да айткандыла.

ХОПАЛАНЫ Марзят.
СУРАТДА: башында Цийханланы Марат. Сураатны автор алганды.

КЪУРУЛУШ

Жашау журтланы саны танг кёбейгенди

Быйылгы жылы аллындан башлап, бытырны бу кезиюу бла тенгешдиргенде, республикада хайырлангырга берилген жангы жашау журтланы саны 12,3 процентге кёбейгенди, - деп билдирди КЭМР-ни статистика бардырганы органы. Предпритияла, организациела эки адамла кеслери ишлеген жашау журтланы өлчөми 104,4 минг квадрат метр болганды. Бу көрюмдо озганын элчи бла тенгешдиргенде 11,4 минг квадрат метрге болганды. Элдеде 22,9 минг квадрат метр жерде юйле салынгандыла. Ол республикада болган битеу жашау журтланы бешден бири болады.

Адамла кеслери салган юйлени өлчөми 102-ден аслам минг квадрат метр болады. Бытыр бла тенгешдиргенде, ол 44,9 процентге кёбейгенди. Быйлай журтланы саны да бу кезиюде ишленген битеу жашау журтланы арасында 98,3 проценти ашты. Сёз ючюн, бытыр, ол 76 процент бола эди.

Кыабарты-Малкярда кыурулуш багирекада тирн Нальчик шахар округда, Бахсан, Прохладный эм Элбрус райондада бардырылады. Алайды да быйыл жашау журтланы кыурулушуна 2,9 миллиард сом кыратылганды. Озганын жаны бу кезиюу бла тенгешдиргенде, өсөм 2,4 процент болганды.

КУРДАНЛАНЫ Сюлемен.

Жер-жерден хапарла

Сизни сакылайдыла, доктор!
Россей Федерацияны Саулык сакылау министрствосу Ингуштернати медицина вузуларн бошаганыла эм жаш врачлага интернатура да бла ординатурада окуурга 625 жер белгенди. Республиканы профили ведомствода билдиргенлерине кёре, жангы балуу уурженилени жууук кезиюде очкхондан сора тюз да на аллай бир специалист керек боллукуду.

Айттырга, келпир жыл мында хойларнырга перинатальни ара, сабий болыныча, эндохринология диспансер берилликди. Саусузаланы алыгга онкология диспансер хазырланады. Республикасы психоневрология болынычаны кыурулушу башланганды.

Октябрынн толкунунда
Белгилни музыканы жаш согуучуланы Халкыла аралы конкурсуну кыуруучулары белгилегенична, фестивалыны августу ахырында угуы, кюз артында Сочида бардырырга оюнолашхандыла. «Бу жыл бизге энчида. Нек десегиз, фестивалыны этдюрюю жери эм болжалы да башка болганды, - деп хапарлаганды журналистлере конкурсуну кыураган композитор Игорь Крутой, - Андан сора да, кыатышхананы кызууму кенгертилликди. Кысыкасы, тюрленуени сакылайбыз, айкыд да, итилене.

Конкурсун чөлөкчирде терт тур болукуду. Акыргы, башында сакыналганыча, Сониче октябрда бардырылыгыды. Олимпикада паркны баш майданында сахна салыныркыды.

Фестивальга 212 кыралдан 16 солист келликди. Россияны конкурса бирден юч артист тантыркыдыла - Олег Сидоров, Камилла Измайлова эм Татьяна Шамоница.

Ишлеп тапхан эки миллион долларын аман ауруу бла кюрешге бергенди
25-жыллык кыазакстанчы програмист Асхат Мурзабаев, алты ай Веллербританияда улуу банк кызуумда ишлеп, эки миллион доллар алганды. Битеу ол ахчыны ша специалит рак бла кюрешу тинтунерге бергенди.

«Мени акылма кёре, бир миллион тапхан адамла энчикини да ишлеп алыгга кылоларындын келликди. Да ол туююмдо да битеу жашууну мурасты. Ол бош ахчандан эсе ни да улуу, огурулу болууга тийишлиди», дейди Асхат.

Буюн ол фахмалуу кыазакстанчыны излейди, аланы айрымлай компаниялагы ишге салырга иткенди. Аны кёлдеги

умуту - тыйгычсыз амаллары болган жаш адамланы жыйму эм алагы урунуу рынокда аламан онгла кыурау.

Жызычуу улуу тохтачу жерде
Узак бармай Ставропольну улуу тыйылуу павильонаны лайт-буксларында жер - жерли белгилни жазмучуланы бла позлени сураптарын тагыркыдыла. Бу акция Россияде Литературоны жылы чегинде шахарны эн крайны кооперни хозирланууну бир кесиги боллукуду.

Эки байрам да «Сюебиз! Экстемленебиз!» деген девиз бла бир кюн бардырылгыдыла. «Классика - ол битеу халкыны хазасыды, аны себепли ойтхылы орус жазмучуланы бек ариу керёбиз. Болсада бизни тийребизге махтоу салган жерлешибизге да эс бурурга борчлубуз. Андан башланады патриотлук», - дейди Ставропольну администратсиясыны башчысы Андрей Джатдоев.

Мында жашаган литераторланы атлары унутулмазча этиу - акцияны маганалы кесиги боллукуду. Кыуручуланы оюмларына кёре, аланы чыгармаларындын цитатала уа шёндюю телюню сойкемилки, шүёхлук, намыслыкы деген заттаны юслеринде сөгъшландирлыкыды.

«Виктория» сабий эл
Армиверде салынган «Виктория» сабий элге Конкурсны көп баллы юйюр берн келгенлени биринчи санында болганды. Бу проект Кыобанын властыяны болушлугуу бла бир атлы жандоурулук фонд тамомалады.

Эни тындырырга эки жылдан артык кеткенди. Ол заманын ичинде атылып турган жерде 14 арки коттедж, социал-маданат арданы, ремонт этиучо меккыланы, сабий оюн комплекс ишленгенди.

Бу айда элге сегиз юйюр кечёркидиле. Тёртосу бусагатада мындадыла эм жангы жерге юйрене турардыла. Ала бары да бек ырзадыла.

Амброзия - отуз капек
Черкесскде «Стоп - амброзия» эки айылык акция башланганды. Аны чөлөкчирде шахар властыла жамуаудан кыркуулу хансны сатып аладыла. Хор сабагы бла берилген тамырчыкыга кыурууу 30 капек табоды. Биринчи сагыатанын ичинде окунча тийишли пунктла беш миан битим жыйыандыла.

«Кыралы юг регионаны жамуаутын амброзиядан чыкканын аллергия эрттеден да тынгысы эти турарды. Аны чыкканычыга, августха дерн жый, кыурта, ауруулоаны сонан ни да аозайтырга боллукуду», дейди Черкесскини аллерголог - иммунолог врачы Кулзуор Булгарова.

Федерал газетлени материалларына кёре хазырланганды.

этилингенни да бир болду деген сёз жорюйдо. Малкярдыла да бу жол тюз алай эди. Элли жашлары онсагыт, кимн ача, кими - мал жыйыл, базарга барып, кыалган аш-азыкны да эркин алгандыла. Алай бла онтогузууну июльну эрттендегенде жангы мекиттин юйюк да тохтауусу ишленгенди. Беш жюз чаклы бир балагга саугыала да этилингенди.

Ол кыууанч ишлени аралаында тюрлю - тюрлю спорт эришчиле, адет - тёрелени, динни юсюнден суорулары бла викторинала да бардырылгандыла. «Ала жаш адамлагы бла абданалагы деп энчи халда

лары республиканы бирси район-райондан бла ара шахарындын сабийде да жыйышхандыла. Кыонакылагы эм элли жашыкыла бла кыозчылкылагы деп Кулпура юйюно алында улуу багу тартылганды, жаксыз моружене, татлы мамук эм кыурмач юлешен юйюк да тохтауусу ишленгенди. Беш жюз чаклы бир балагга саугыала да этилингенди.

Ол кыууанч ишлени аралаында тюрлю - тюрлю спорт эришчиле, адет - тёрелени, динни юсюнден суорулары бла викторинала да бардырылгандыла. «Ала жаш адамлагы бла абданалагы деп энчи халда

лаганды жоруксланы юсюнден да сөлешкендиле. Кыууанч жыйылууну табынлай бардырганы а Таукувананы Алим эди. Ингриге адамла эл башында орналган эски мекитте атла, машинала бла чыгып, анда сурагха туюгендиле. Эллиени, кыонакылары да, бирси жылланы асыл Ораза байрамларыча, быйылыкны да, жюрөклеринде жарык эсгерична, келге дери кыалгыгы сёзсюздо.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.
СУРАТЫ БАЙСЫЛАНЫ Ахмат алганды.

Бизни эсгертмелерибиз

Скульптор Михаил Жакумашев Кыргызланы Къайсынны эки эсгертмисин авторду. Буричиси закый поэтни Чегем шахарда юй – музейнде 1989 жылда сюенди. Экинчиси Нальчикде жазуучуну атын журютен майдадады. Бизни оюмубузга кере, Чегемде салынган, акъ мермерден ишленген сыфатна аскылманы битеудуну адамы, айтылык философ болганыны ачык кереюнда.

Сезос, хар инсанни кесини Къайсынны барды, ол башканыкына ушамайды. Хар биримиз да аны насыйлача керебиз. Такумашев жашунда кеп торлоу темага, белгилли адамганында, Къайсынны эсгертмисин ишлерге ол сау ккадарда окуна акылы болганын, алай аллай адамганыкымын баширген эди. Пост жазуудан кеткенден сора да Такумашев

Къайсынны таукел сыфаты

Газет окуучулары аны бла да шагырей этебиз. «Кеп жукундани келюндан келик туйюлдо шахарны орамны эсгертмеси бла жасарга. Такумашев аны алай эркинлик барды. Аны скульптура-архитектура композиция майданга жангы магына бергенди. Белгилерге керебиз, ол кеси алына салган муратна жетпей калмайды. Табиягат ана пластиканы сезерге бла художстволу чыгармаланы салырга эсини хунер бергенди. Автор ишленген материалын этген сыфатына боюнсура биледи».

Ахамидовичи чыгармасына ырызалыгынан билдиреди. Аны оюмунда кере, анда лирика барды, жигити пост болганын, аны терен акылы эсленди. Жазуучуну эсин, жогорин бийик сезимле алган такыйкыны «туханды» автор. Чыгармачыны жогорини иземли аны харююнлук жашуудан кетиреди. Автор сайлаганы тилини ким да ангылармады. Куулий улуу сураты тышандан къарганда, психология жанды бла да толуг болганды, дейди искусствовед.

Чегемде эсгертме, мени оюмуна кере, Такумашевни бек жетишими ишлеринден бириди. Былайда Аппайланы къызларыны китапда айтынды да ол магына ны тутады. Такумашевден кере да, закыйин портретин ишлерге аслам эдиле. «Куулий улуу ташда эсгертмисин ишлерге сюйгенни Магда белгилли скульптор, СССР-ни Художество академиясыны керти чакны, СССР-ни, РСФСР-ни да кыргыз саяуларыны лауреаты Олег Александрович Комов да билдиргенди. Ол поэте бир неча кере айтынды аны сыфатын ишлерге излегенин, алай муратына жетмегенди, - дейди Михаил Хамидович.

Искусствовед Аппайланы Жакумашев оюму Башкарарды, ол аны оюмунда. Монументалды скульптура Кабардино-Балкария деген китабында жазганды. Ишлерини Совети скульпторга аны къабырдына сюеллик эсгертмени заказ этеди. Ол закыйин суратын къолга улуу этюпизмге бла алды, аны меркумашев сыфатын къюр ююн. Ол заманда журкурга кере эскирге Москвада

РСФСР-ни Художиклерини оюуну монументалды искусство жаны бла эксперт-художествову совети къарап, багъа бичерик эди. Аны оюмунда автор былай эдиле: «Аны эсгертмеси поэтика ишлене алай этдем, архитектура ишлене алай Кадымов тамамлайды. Советте Олег Комов башчылык эттеди. Ол Куулий улуу сыфатын алай жаратды, олсатат аны багырдан ишлене, РСФСР-ни Култура министрствонда къалсын дейди. Жарсыуга, аны айтынан этпеймиз, халда ишленген пластика сурат бир бирине алапат та келишгенди. Портрет пост бла скульптор бирге тубей турганларыны хайрындан болганды алай толуг, кудуретин да. Къабысын жашауда сыфаты танылды, эсгертме поэзиялы магъанасын тас этмейди.

Мемориалны сала, уста Мююнгюн скульптура искусствода болган жангы тил бла хайырланганды. Поэтика учунданы, жаркылык бла сырылган таукелиги сезиледи, хар жангыдан да къарап, аны закыйинги, гуманист, философ болганына къаруучу толуг тошоноды. Чыгарманы монументалды формасы аны кесине да эчки магына береди. Эсгертмеси пластика да акылыманы сыфатын ачыкларына болушуды. Поэтика жогорин, акылыны жангы тигиле, бийик муртага билгенге такыйкына шагат болобыз. Аны ич дунясыны байлыгы, жашауда тынчлыкты кезуюн керебиз эсгертмеде.

Басмага САРАККУЛАНЫ Асият жазыларганды.

АРА ШАХАРЫБЫЗ

«Россейде окуяна бекими курортха саналлыкды»

Нальчик курорт шахарча 19 эмюрю ахырындан бери белгилли. Келгенени бир къууу аны жашуу турмушун хазан жартаганды, бирле уа жуукъ заманда ол бекиме айланаркыды деп кишингенди. Ара шахарыбыз оюмунда газеттеде басылган турган стаялы аны кенг белгилли болуруна себеплик этендиле.

Салкычюн, 1896 жылда «Казбек» газетте «Слобода Нальчик деген ат бла материал чыкканды. Аны бла бизни танышдырдан алгъа бу тарихини келтирери сюжетби: мында 1892 жылда - 79, 1902 жылда - 1000, 1915 жылда уа 2000 жуукъ адам солуганды.

Стаятаны автору, жарсыуга, бизге белгилли туйюлдо. Алай ол аны жазганыны сылтауун бизни слободага все барган сеюирибиз бла байламыз этеди. «Ол, куюр Кавказда угай, тибет Россейде окуяна алапат табылгарт болуу бла айырмайды», - дейди. Андан сора журналист бери къалды келгенинден хапар билдиреди.

Биз бир кесек кенерек болуп, игриде бешге жуукъ жеткенбиз Котлярская аты станцияга (ол, Владикавказдан ары санасакъ, тертююнчод). Андан ары Нальчикке къургъа, тюз жол бла тебирибиз. Почтаны Дробышева тутады, иепи (Шуйскини), къыралга боюнсангачкипарда да бардыла, ала улуу шахарлада болуучуладан эсе осылды. Тертуелен олтурук колпаккы багъачы 3 солду. Былайда жангы бир кемчилик барды - телеграф бла экипаккы алгарьакдан заказ этмесенг, Котлярскаядери бир кюнню бек олтуртурга тошорикди. Жол өзүн бла багъачы себепли черекленден этерге тошмейди да, къургъак заманда бир да кыйналмайсы, мажун жауса ала, алай туйюлды.

Нальчикни бир къыйында Александровск аты немисиле жашаган колония барды. Ала

анда 90 мингден аслам адам жашайды, ала къабартыллыла бла мектептер жадыла. Окуучу тамалары, аны управленяны, суд, почта-телеграф контора, 2-чи участюку башчысы, сюде ишлене бардыгын следователъ, тау школ, жандуурлук бириги, бир христиан къулуса, бир чюиолто синоага, жашла, къызла, чюиолтоленни сабийлери журюген школла, аптека,

онг, шахарда хар нени да учурулгъу, элдиче жашуу бери кепиле, карат кытай этеги, юсу кийимдерин алындары турмай, юйлеринде олтурган комстомерлы бла орамга чыгыль къалырга жаргааны иги керюнде, тийирюула да, шилпек, карат кытай этеги, анда бир чюиолто синоага, жашла, къызла, чюиолтоленни сабийлери журюген школла, аптека,

«Бери келгенени саны жылдан - жылга все барады, буйыл Москвадан бла Петербургдан кепле болгандыла. Мында аскерде куулукълары жардырыла, къырал чыгыль ишленегеле, студентлери да тоберге болууду, аланы санында Лев Топстойну жашуу журюгъуна сыйынганла да бардыла. Алагъа мындагы жашуучулуу тут кепилди дагында Нальчикни бир къыйырында топстойнуны колониялары къураылганды, алай ол жуыра барды... Мындан ары стаятаны автору билге бизни ара шахарыбызга керт журюни андан дагында бир кере мактады. Анга улуу жетишимлейтеди.

Басмага ТАШЫЛАНЫ Асият жарадырганды.

Специалистни оюму

Экономикабызны терк айнытырга, жамаатны къолайлыктын кетюрюрге себеплик этерик амал

Эл мюлкюю айнытуучу оюмунда айтканды, аны баш белюмлеринден сора да, сөз ючюн, битичиликден, малчылыкдан, къырал, мен оюм этгенге кере, башка фералга да тийишли эсе бурруга керекди. Сөз мында жалаанда 2,8 мингге жеткенде терек бачаланы къураууну, бал чибилени жаюуну, нанькы-ланы ёдорюону юслеринден барды, парамалы битимлеми, хансланы бир-бир торюлерю фармацевтика, парфюмерия промышленностка хайырлыгы болуудула. Аланы ёдорюорча эмда бу ишни хайырын керюорча республиканы огилде, амаллары да барды. Ол эпленини иш бла жалчатырга аги себеплик этеригине да ишек жокъду.

Кабарты - Малкъар алай гитче болмагъанлыкъа, эл мюлкюю произведи жаратуу бириги уа, жарсыуга, ити да азы. Статистика шартлага кере, регионданы былай байлыкларын адам санына бөлпю терегенде, республика саулы къыралда окуяна айы жерден бириндеди. Бизде эл мюлкюю производствону кенгертуу бла айнып туурга амал жокъду.

Ол себепден, башында айтылганына, битю болган огиланы хайырыланууга тийишли эсе буруп башларга керекди. Аланы аны кере, регионданы терек бачачылыкты къолга алынуу ам магъаналыга са наррга болууду. Ол тийрелени табылгаты, хаусы да анга иги себеплик этерикди. Эпледи ишчиле аслам болганы ючюн жерде - Уваан районда ёдорюо сюйген адам табалмы проблемга болууду туйюлдо.

Терек бачачылыкты бла республикада кенг халда 1936 жылда кегет-нанькы станция къураылганына бла юрешил башлагъан эдиле. Ол кезюнде Къабырга-Малкъар регионда да сатарча алай бир продукция чыгарылганды. Эл улуу бахчалы а озган эмюрюю 70-чи жылларнда къураылгандыла. Къыралда реформа башланган кезюлде республикада терт аламы селенде жерде все эдиле алма терекле.

Бюгюнлюкде да бу ишни жангыдан къураура алай кеп къыйын къораттылык туйюлдо. Алындан эски баччаланы къырпын кетериге керекди. Ол жерде фералыкъ жерде ала хандан сора бачканы аз-аздан кенгерте барырга тийишлиди. Арт жылда тебен районлада тыш къыраллы технологияны хайырланып, терк айныган бахчала къураала бардыла. Быллай амалданы тау эткеринде да сингиртиге болуукъ эди.

Аны айтканды, жалаанда алма этереклеге угъай, жюзюм баччалга да эс бурруга болуукъ. Жюзюмчюлук эл мюлкюю фералдылыкты иги болган ишлене бириди. Аны башка реформа жерде, кесин халы да тийишли болуурга керекди. Бизни республикада бу жаны бла бек ачык онгла бардыла. Белюм айныган кезюлде да болгандыла мында. Кеплени эсинде болуп, озган эмюрюю жерде, кесин жеринде районлада фералдыкъ кылай жетишмилли ишленеген. Алай 1985 жылда, къыралда алпаканга къажау кампания башланганы

бла ала да топ боладыла. Къыска заманны чында 4,2 минг гектар жюзюм баччалды, битичиликден, малчылыкдан, къырал, мен оюм этгенге кере, башка фералга да тийишли эсе бурруга керекди. Сөз мында жалаанда 2,8 мингге жеткенде терек бачаланы къураууну, бал чибилени жаюуну, нанькы-ланы ёдорюону юслеринден барды, парамалы битимлеми, хансланы бир-бир торюлерю фармацевтика, парфюмерия промышленностка хайырлыгы болуудула. Аланы ёдорюорча эмда бу ишни хайырын керюорча республиканы огилде, амаллары да барды. Ол эпленини иш бла жалчатырга аги себеплик этеригине да ишек жокъду.

Кабарты - Малкъар алай гитче болмагъанлыкъа, эл мюлкюю произведи жаратуу бириги уа, жарсыуга, ити да азы. Статистика шартлага кере, регионданы былай байлыкларын адам санына бөлпю терегенде, республика саулы къыралда окуяна айы жерден бириндеди. Бизде эл мюлкюю производствону кенгертуу бла айнып туурга амал жокъду.

Ол себепден, башында айтылганына, битю болган огиланы хайырыланууга тийишли эсе буруп башларга керекди. Аланы аны кере, регионданы терек бачачылыкты къолга алынуу ам магъаналыга са наррга болууду. Ол тийрелени табылгаты, хаусы да анга иги себеплик этерикди. Эпледи ишчиле аслам болганы ючюн жерде - Уваан районда ёдорюо сюйген адам табалмы проблемга болууду туйюлдо.

Терек бачачылыкты бла республикада кенг халда 1936 жылда кегет-нанькы станция къураылганына бла юрешил башлагъан эдиле. Ол кезюнде Къабырга-Малкъар регионда да сатарча алай бир продукция чыгарылганды. Эл улуу бахчалы а озган эмюрюю 70-чи жылларнда къураылгандыла. Къыралда реформа башланган кезюлде республикада терт аламы селенде жерде все эдиле алма терекле.

Бюгюнлюкде да бу ишни жангыдан къураура алай кеп къыйын къораттылык туйюлдо. Алындан эски баччаланы къырпын кетериге керекди. Ол жерде фералыкъ жерде ала хандан сора бачканы аз-аздан кенгерте барырга тийишлиди. Арт жылда тебен районлада тыш къыраллы технологияны хайырланып, терк айныган бахчала къураала бардыла. Быллай амалданы тау эткеринде да сингиртиге болуукъ эди.

Аны айтканды, жалаанда алма этереклеге угъай, жюзюм баччалга да эс бурруга болуукъ. Жюзюмчюлук эл мюлкюю фералдылыкты иги болган ишлене бириди. Аны башка реформа жерде, кесин халы да тийишли болуурга керекди. Бизни республикада бу жаны бла бек ачык онгла бардыла. Белюм айныган кезюлде да болгандыла мында. Кеплени эсинде болуп, озган эмюрюю жерде, кесин жеринде районлада фералдыкъ кылай жетишмилли ишленеген. Алай 1985 жылда, къыралда алпаканга къажау кампания башланганы

магъан жерледе ёдорюорге болууду. Гюл сатуу да иги фйада берген иште саналды. Ишек болган «Декоративны културю» деген соухозу эсте тошорююн. Кеси заманында ол битюе къыралга окуяна аты айтылганын, кюлюю предприятие болганды. Тюрлю-тюрлю шахарланы орамаларында, паркларында ёдорюолук биклектерни кылатарында ёседиле андан алынган ююкюле бла терекле. Гюлле бла айттылы ююкюле сатуу, аланы улругуну жарашуурынык хар жыл сайын эи азы бла онбеш процентке кёбюсю болууду. Тыш къыралданы продукцияны уа Россейни бу рыногуну 90 процентин алады.

Бал чибилени жаюу да республиканы агропромышленностке комплексине бир себеплик этерик амалдан бириди дегерге союмо. Аныс да бал аслам чыгарылады деп кепле айтдыла. Алай, мен оюм этгенден, мында жалаанда анга угъай, бу иш бла байламы башка продукцияга да ачык эс бурруга керекти. Пыльщ перга, прополису, уа медицинада бла косметикада кенг хайырланган затладыла, алагъа не заманда да сумра иги болды. Къырал да бек жанында бу фердада къармашаркы себеплик этер амал табарга керекди.

Ахырында жер тубюнден чыкканы иси суулану хайырланууну юсюнден да айтырга союмо. Быллай ресурс бла кеп регионда, тыш къыралда да тейлине кере, юйлени жаюула урга. Сөз ючюн, Махачкъалда бюгюнлюкде 9 мингден аслам кваддр метр жашуу журтланы, социальны, култура учреждениланы, промышленныи предприятиланы да къыш кезюнде аны бла жашагылады.

Бизде фералдыкъ болуукъ алай хайырланууга артыкъ эсе бурмулды. Айтханымык, иси суулану катларында жалаанда телпикала къураылганы бла окуяны иги фйада тошорюрге болууду.

Алай да мында айтылган Донганы къайсыларны да тийишлилик хайырланыуу, министрствола, ведомствола, жер-жерли власть органла, алимне, предпринимательле да къатышып, ишчи къауумла къурауу керекти. Салганымык, амалданы бир-бирлери, сезос, эл мюлкюю терепи бөлмюлерне келишмедиле. Ол себепден ала бютонда терен тинтилерге, кеслерине да илму эм маркетинг жаны бла да багъа бичерге керекди.

Аны бла бирге финансы бла себеплик этиу къырал программалага къатышып амалданы да сюереге. Ишни къайсыны къураганда да, баш магысану производствонун айнытууга, адамданы иш бла жалчатыуула болуу керекти. Мы онду республиканы экономикасыны конкунерлик чыдамлыгыны ючюлендирууну, мында жашагъанында да къолайлыкларын игилендириуну жолу.

Пшхан ТАОВ, КъМР-де Предпринимательны эркинликлерин къоруулау бюлжюмунун директору, РАЕН-ни академикни, РФ-ни мюсууну сыйлы къуллукчысу.

Фестиваль

Къабыргъалада - суратла бла назмула

Россейде «Къабыргъалада назмула: Севастопольдан бла Калининграддан башлап Владимирде, Котлярская аты станцияда, бери фестивал ачылыкды. Ол тегереклерин жарыгырак этерге, тюрлендирге излеген, поэзия бла граффити жанрлага сейирлери болган жаш адамлага къураылганды. Кеси да Литератураны жылына атайыла бергенде, регионданы араларында баш магынаны тутхан проектленден бириди.

Фестивальны чегинде эришуу а бу кюнде ал атпаларны этип тебригенди. Ол, адамданы эслерин назмуучулары жашуу эм чыгармачылык жолларына буруп, регионданы поэзия эм поэте бла байлык жерлени излеп, аланы таллауурууга жоралананды. Конкурсу да жаны бла къырыларын култураны эмда билем беринуу къырал муниципал

учрежденилары, РФ-де регистрациялы болган жаш олоу организацияла бла НКС-лы фестивал ачылыкды. Мы онду республиканы экономикасыны конкунерлик чыдамлыгыны ючюлендирууну, мында жашагъанында да къолайлыкларын игилендириуну жолу.

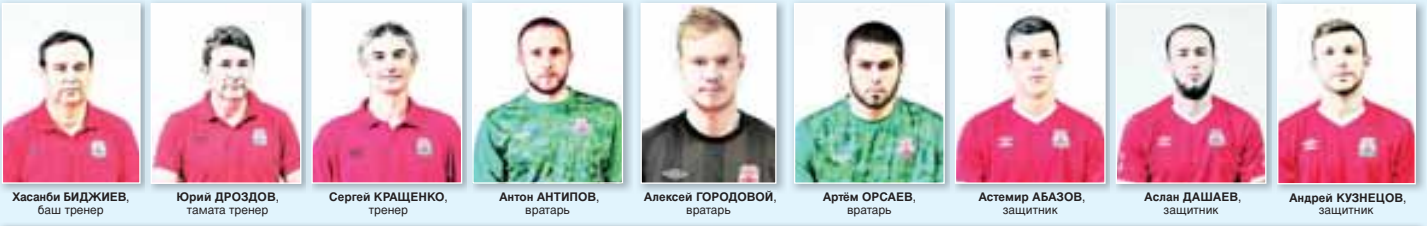
Фестивальны чегинде эришуу а бу кюнде ал атпаларны этип тебригенди. Ол, адамданы эслерин назмуучулары жашуу эм чыгармачылык жолларына буруп, регионданы поэзия эм поэте бла байлык жерлени излеп, аланы таллауурууга жоралананды. Конкурсу да жаны бла къырыларын култураны эмда билем беринуу къырал муниципал

учрежденилары, РФ-де регистрациялы болган жаш олоу организацияла бла НКС-лы фестивал ачылыкды. Мы онду республиканы экономикасыны конкунерлик чыдамлыгыны ючюлендирууну, мында жашагъанында да къолайлыкларын игилендириуну жолу.

Фестивальны чегинде эришуу а бу кюнде ал атпаларны этип тебригенди. Ол, адамданы эслерин назмуучулары жашуу эм чыгармачылык жолларына буруп, регионданы поэзия эм поэте бла байлык жерлени излеп, аланы таллауурууга жоралананды. Конкурсу да жаны бла къырыларын култураны эмда билем беринуу къырал муниципал

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.

2015 «СПАРТАК-НАЛЬЧИК» 2016

ОЙНАРЫКЪЛАНЫ КЪАУМУ

Номерле	Футболисте	Туугъан жыллары	Ёсом-лери	Ауур-лукълары	Усталыкълары	Алгъа ойнагъан клублары
18	Абазов Астемир	8.12.1996	179	76	Защитник	
23	Антипов Антон	20.04.1990	184	80	Вратарь	«Машук-КМВ»
21	Ахриев Хасан	3.06.1994	173	70	Полузащитник	«Краснодар-2»
9	Бажев Амир	15.10.1988	179	77	Нападающий	«Зенит»
8	Балкаров Азамат	5.02.1987	177	75	Полузащитник	«Витязь»
66	Богатырёв Альберт	14.06.1994	177	73	Полузащитник	«Машук-КМВ»
10	Гугуев Магомед	15.09.1988	183	77	Нападающий	«Ангушт»
7	Гурфров Азамат	27.02.1994	180	75	Полузащитник	
4	Дашаев Аслан	19.02.1989	183	81	Защитник	«Ангушт»
19	Дзахмишев Марат	25.01.1980	175	65	Полузащитник	«Машук-КМВ»
13	Дроздов Никита	21.04.1992	170	66	Полузащитник	«Сахалин»
14	Каркаланы Алим	28.01.1985	185	77	Полузащитник	«Ангушт»
70	Крамаренко Сергей	2.11.1994	170	62	Полузащитник	«МИТОС»
27	Кузнецов Андрей	9.01.1988	177	73	Защитник	«Авангард»
26	Лелюкаланы Алан	13.11.1999	174	67	Защитник	
88	Маков Залим	24.08.1994	182	75	Защитник	
17	Машуков Хачим	22.02.1995	178	70	Полузащитник	
95	Мурачев Олег	22.02.1995	183	83	Защитник	«Торпедо Москва»
1	Орсаев Артём	20.09.1993	185	78	Вратарь	«Ростов»
6	Семёнов Владислав	4.06.1995	185	75	Полузащитник	«Торпедо Москва»
3	Соблиров Астемир	27.10.1990	180	74	Защитник	
5	Тебердиланы Тимур	31.03.1992	187	77	Защитник	«Машук-КМВ»
11	Тлупов Ислам	23.03.1994	188	85	Нападающий	
93	Городовой Алексей	10.08.1993	186	73	Вратарь	

Закон

Къанында наркотикле барын бла жогуун билир ючюн тинтиле бардырырга къоймагъанга - тазир неда тутмакъ

Быйыл 14-июльда РФ-ни Президенти В.В.Путин «Россий Федерацияны бир-бир законодательный актларына тозетиуле кийриуню юсюнден» Федерал законга къол салганды. Анга кере ишеклик туудурган адам аны къанында наркотикле болгъанларын бла къалгъанларын билир ючюн тинтиле бардырырга къоймай эсе, анга тазир салырга неда тутарга эркинлик бериледи.

Аны бла бирге уа РФ-ни Административ-право бузукълыкъланы юсюнден кодексини 6.9-чу статьясына (врач жаздырмай наркотик затланы, адамны акъылын хайран этген дарманланы ичю) эмда 20.20-чи статьясына (наркотик затланы, адамны акъылын хайран этген дарманланы адамла кѳл жайылгъан жерледе хайырлану) къоша къала кийиргендиле.

Энди наркотиклени неда спайсланы орамлада, стадионда, скверде, паркта, жаммаут транспорда, адамла кѳл жайылуучу башха жерледе законсуз хайырлангъанына ишеклик туудурган адам медиклеге

кесин кѳргѳзюрге унамаса, 4 мингден башлап 5 минг сомгъа дегири тазир тѳлерикди, неда 15 суткагъа тутулукду (врач жаздырмай наркотик затланы, адамны акъылын хайран этген дарманланы ичю) эмда 20.20-чи статьясына (наркотик затланы, адамны акъылын хайран этген дарманланы адамла кѳл жайылгъан жерледе хайырлану) къоша къала кийиргендиле.

Энди наркотиклени неда спайсланы орамлада, стадионда, скверде, паркта, жаммаут транспорда, адамла кѳл жайылуучу башха жерледе законсуз хайырлангъанына ишеклик туудурган адам медиклеге

тупуелден ѳтерге борчлудула. Ала дагъыда диспансеризацияны кезиунде (неда жыл сайын) тинтиликдиле.

Аны бла бирге врач жаздырмай наркотик затланы, адамны акъылын тѳрине айандыргъан дарманланы ичюне эмда мердосотрдан ѳтмегенле бла урунчу келишимини юзюрге иш берюнюге эркинлик этиледи. Дагъыда сауугла сатып алырга лицензия алыуну жорукълары бла шарт тохташдырылды.

Ол медикле адамны къанында наркотикле болмагъанларын, акъылы тюз болгъанна шагъатлыкъ этилди кишиге да бериллик туйолду. Угъга жориюну жорукъларына, наркотикле бла байламлы правога бузукълукъ этил, жаммаутка кѳркѳз салгъаны ючюн бир жылны ичинде административ жууалха эки кере тартылгъан адамга да лицензия бериллик туйолду.

Басмагъа ТЕКУЛАНЫ Хауа хазырагъанды.

ПОЛИЦИЯ

Машинада - эки жоэ граммдан артыкъ цу

2015 жылны 18-чи июльда РФ-ни МВД-сыны управленисыны жол - патруль службасыны кѳркѳзюслукъ жаны бла бѳлюмюню келечилери Нальчикде Кешоков аты орамда, ишеклик болуп, «ВАЗ-211230» машинаны жюрютген мында жашаган 26-жыллыкъ жаш адамы тохтагъандыла. Машинагъа кѳрагъандан сора водителни жанында пассажирни жеринде битимледен хазырланган затны тапхандыла.

Аны тинтген эскертле ол 206,1 грамм тарткан кендир болгъанын белгилегенди. Аны бла байламлы угуловный иш ачыгъанды.

Изленип тургъан тптулгъанды

Быйлыны 19-чу июльда «Урук» федерал контроль-протпуск пункта (ФКПП) полициячыла «Форд» микроавтобусну тохтагъандыла. Документлени тинтгенден сора анда баргъан Чечен Республикадан 25-жыллыкъ жаш федерал илзеуде болгъанын тохташдыргъандыла. Бу Майкоп шахарны тирелеринде тону аманлыкъчылыкъ этгенди.

Ол кюн окуна ФКПП-да «ВАЗ-2109» машинаны тыйып, аны пассажирини документлерине кѳрагъандан сора ол Сыктывкарда Россияни МВД-сыны управленисында коллгалары излген адам болгъаны ачыкъланганды. Аны къыйдагъысы белгилли туйол эди.

Бу эки ишни юсю бла билдирю илзеуню кѳрагъанлагъа жиберилгенди.

Малланы ким урлагъаны белгилли болду

КѳМР-де МВД-ны Угуловный илзеу управленисыны келечилери Чегем районда Россияни МВД-сыны полициячылары бла бирге алыгъандан окуна ачыгъан угуловный ишни юсю бла бардырылгъан оператив-илзеу мероприятиядан сора Чегем шахарда жашаган малланы урлагъан 39-жыллыкъ эр киши тутулгъанды. Оперативниклеге белгилли шартлагъа кѳре, ол 2013 жылда Чегем шахарда жашаган тишюрунчу эки ийенин сорюп кетгенди.

Ишеклик болгъан эр кишиден ары-бери чыгъаргъа эркинлик бермеген къагытыны алгъандыла. Угуловный иш андан ары бардырылгъан, бу аманылыкъчылыкъга къатышкан башха адамла болгъанларын бла къалгъанларын да эки эс бурулдукду.

Къабарты-Малкъарны МВД-сыны пресс-службасыны материалларына кѳре басмагъа ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат хазырагъанды.

Автоинспекция

Жола чырмау чыкъмазча

Автоинспекторла солпурга тѳбеген туристлеге кѳркѳзюслукъну бел баулары жолюучулукъда эмда керекли затладан бири болгъанын эскергендиле. Бизге Къабарты-Малкъарны МВД-сыны пресс-службасындан билдиргенлерича, жол полициячыла биринчи ушакъларын Нальчкини турист фирмаларындан биринде Къара тенгизни жагъасына атлангъанла бла бардыргъандыла.

Къырал автоинспекцияны келечилери былгъа

кѳркѳзюслукъ жорукълары юсюнден айтты, жол-транспорт болуулада биринчи медицина болушукълу къалай тапдырырга керекли эсперине салгъандыла. Сора «Кѳркѳзюслукъну бел бауларыны юсюнден мифле» деген листовкаланы да юлешгендиле. Быйлы тюрлю тобешиуле республиканы ара шахарында жай солпу кезиу бошалгъынчы бардырылганлай турлукъдыла.

Бизни корр.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТАЛАНЫ Жамал

РЕДАКЦИЯ:
БЕШАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары)
САРАКЪУЛАНЫ Асият
ТИКАЛАНЫ Фатима

ТЕЛЕФОНЫ:
Редактору приемный - 42-63-01.
Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууалы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62, Корреспонд - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМЪЛЕРИ:
Жаммаут-политика жашуу - 42-67-68, 42-24-02.
Култура - 42-75-82.
Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жагъалыкъ эл спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окъучула бла байламлыкъла жорюручу эл рессам - 42-37-94.
Тылманча - 47-31-28. Эчи корреспондент - 42-68-72, Бухгалтерия - 42-30-87, Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къагъат жюрютмейди.
Кѳл жазмагъа редакция этилмейди эм ала артка къайтарылмайдыла.
Газетте басмадангъан материалда айтылган оомла редакцияны оюму бла келешимге болуукдула. Алада айтылган хар зат ючюн
Россия Федерацияны Басманы юсюнде законуа тийишлиликке материалланы авторлары кеслери жууулыдыла.
Редакция автордан 400 газет тизгинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кезио аймады.
Газет Басманы эм асламы информатцияны эркинликте хюрюруду жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияны 1994 жылда 14-июльда регистраци этилгенди.
Регистрация номер — 0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КѳМР-ни Басма эмда асламы коммуникация жаны бла къырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.
Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин агъы проспект, 33
Газетни ислерине тапдыру ючюн КѳМР-ни почта сыныны федеральный Управленисы жууалды.
Телефоны: 76-01-28, 76-01-10
Газеттин ровнишгъа сатыу ючюн КѳМР-ни «Роспечать» акционер обществосы жууулыды.
Телефон: 42-69-34

Номерге графике кѳре 19 00 сагъатда къол салында, 20 00 сагъатда къол салында
ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГЪАРГЪАНЛА:
Холданы Маризит - дежурный редактор.
Кеченчаы Зуфия - жууалы секретары орунбасары, Бийчѳкуканы Жанета (1,2-чи бетле), Гелъваны Валентина (3,4-чи бетле) - корреспондери.
Тиражы 2100 экз. Заказ № 1233
360000, Нальчик шахар, Ленин агъы проспект, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru